

ВИКОРИСТАННЯ ВИСОКОЕФЕКТИВНИХ ІНОКУЛЯНТІВ У ВИРОЩУВАННІ СОЇ

Дубінський А.С., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

Науковий керівник: Колодій В.А., кандидат біологічних наук

e-mail: kolodiyva@ukr.net

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Со́я є провідною, самою поширеною і вигідною білково-олійною культурою світового землеробства. Вона займає важливе місце в структурі посівів, зерновому, кормовому і харчовому балансах, за темпами росту посівів і обсягів виробництва немає собі рівних. У цій культурі ніби сконцентровані найцінніші ознаки рослинного світу.

Со́я здавна зарекомендувала себе, як універсальна культура, її використовують на кормові, харчові й медичні цілі, а також у багатьох інших галузях промисловості [1].

Найважливішою умовою одержання високих урожаїв со́ї є наявність у ґрунті доступних елементів живлення, азотфіксуючих бульбочкових бактерій, вологи і температурного режиму. Тому важливо визначити і створити оптимальні умови середовища для реалізації потенційної азотфіксуючої активності со́ї кожного сорто типу в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах [2].

Со́я фіксує велику кількість атмосферного азоту в симбіозі з *Bradyrhizobium*. Значна його частина використовується вегетуючою культурою со́ї, однак деяка частина залишається невикористаною в ґрунті і бульбочках. Після збору врожаю рештки азоту знаходяться в доступній формі для наступної культури, а їх об'єм залежить від ефективності азотфіксації [3].

Обов'язковим агроприйомом для формування ефективного соєво – ризобіального симбіозу в технології вирощування со́ї є використання інокулянтів із високоефективними штамами бульбочкових бактерій, що характеризуються високою екологічною пластичністю до широкого спектра сучасних сортів.

Інокулянти компанії BASF містять високоселективні штами ризобіальних бактерій, що ефективно інкорпорується до насіння і забезпечують інтенсивну фіксацію азоту з атмосфери та перетворення його на доступну рослинам форму.

Інокулянт Хі Стік містить високоефективний штам 532 С бульбочкової бактерії *Bradyrhizobium japonicum* з мінімальним титром не менше 2×10^9 / *г на основі стерилізованого торфу і високоефективного прилипача.

Препарат має тривалий термін зберігання, упродовж якого виробник гарантує високу кількість бактерій на кожній насініні при дотриманні правил і строків застосування (нанесення). Прилипач, що міститься у продукті, забезпечує найкраще покриття поверхні насініні та запобігає нерівномірному нанесенню, значно зменшує обсіпання і накопичення інокулянту в нижній частині насінного бункера сівалки. Інокулянт Хі Стік сумісний з більшістю протруйників насіння, дозволених законодавством для використання на посівах

сої в Україні. Торф, підтримує заявлену високу кількість живих бактерій протягом усього терміну зберігання препарату. Норма витрати препарату 4 кг/т насіння сої [3].

Використання високоякісних інокулянтів із високим вмістом життєздатних азотфіксуючих бактерій для обробки насіння сої на сьогоднішній час є необхідністю, оскільки надає можливість розкрити і реалізувати генетичний і сортовий потенціал сучасних сортів, а це забезпечить отримання високих врожаїв зерна сої з оптимальними затратами і максимально швидкою окупністю особливо в умовах сьогодення.

Список використаної літератури

1. Бабич А.О. Сучасне виробництво і використання сої. Київ: Урожай, 1993. С. 112.
2. Бабич А.О., Бабич-Побережна А.А. Соя – стратегічна культура світового землеробства 21 століття. *Пропозиція*. 2006. № 6. С. 45-46.
3. Від хорошого до кращого. Інокулянти компанії BASF. *Агробізнес сьогодні: газета*. ТОВ «Прес-медіа», 06 березня 2015. С. 20–22. URL: agro@impress-media.kiev.ua